

การสอนกฎหมายและจริยธรรมสื่อสารมวลชน ด้วยข่าวและสถานการณ์ปัจจุบัน

Teaching of Laws and Ethics of Mass Communication by Using the News and Current Affairs

อภิญญพัทธ์ กุสิยารังสิทธิ์*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อหารูปแบบการจัดกิจกรรมการสอนวิชา
กฎหมายและจริยธรรมสื่อสารมวลชนของนักศึกษา และศึกษาผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนรู้ ด้วยรูปแบบการจัดกิจกรรมการสอนวิชากฎหมายและจริยธรรมสื่อสาร
มวลชนของนักศึกษาโดยการใช้ข่าวและสถานการณ์ปัจจุบัน โดยเป็นการวิจัยเชิง
ปฏิบัติการในชั้นเรียน ประชากร คือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชากฎหมายและ
จริยธรรมสื่อสารมวลชน ในคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคลพระนคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 266 คน ผลการวิจัย
พบว่า 1) นักศึกษามีความเข้าใจเพิ่มมากขึ้นจากการใช้ข่าวและสถานการณ์ปัจจุบัน
ในการเรียนวิชากฎหมายและจริยธรรมสื่อสารมวลชนของนักศึกษา และ 2) รูปแบบ
การจัดกิจกรรมการสอนด้วยการใช้ข่าวและสถานการณ์ปัจจุบัน มีความเหมาะสมใน
การจัดกิจกรรมวิชากฎหมายและจริยธรรมสื่อสารมวลชน และสามารถสร้างความ
เข้าใจในเรื่องกฎหมายและจริยธรรมสื่อสารมวลชนอยู่ในระดับดี

คำหลัก: การสอน, กฎหมายและจริยธรรมสื่อสารมวลชน, ข่าวและสถานการณ์ปัจจุบัน

* อาจารย์ สาขาวิชาเทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร e-mail: apinyapat.k@mutp.ac.th

Abstract

The objectives of the research study were 1) to find for teaching activity model for laws and ethics of mass communication subject of students and 2) to study achievement of students learning this model. The methodology was classroom action research. Populations who were register students in laws and ethics of mass communication course in semester 2/2012 were 266 students in the faculty of Mass Communication of Technology, Rajamangala University of Technology Phra Nakorn. The study found the following results: Students who were studying by using the news and current affairs increased understanding in study Laws and Ethics of Mass Communication Course. Teaching by using the news and current affairs model had suitably in teaching of Laws and Ethics of Mass Communication and development of students in study laws and ethics of mass communication was high levels.

Keywords: Teaching, Laws and Ethics of Mass Communication, News and Current Affairs

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาศักยภาพของประชากรของประเทศในยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ นับเป็นการลงทุนที่มีประสิทธิภาพและได้ผลยั่งยืนที่สุด การพัฒนาศักยภาพของประชากรโดยเฉพาะการสร้างทักษะทางวิชาชีพที่มีคุณภาพ และตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานโลก (ไพฑูริย์ สีนลรัตน์ และคณะ, 2554, หน้า 17) ความสามารถในการทำงานได้ขึ้นกับรู้มากหรือรู้น้อย แต่ขึ้นกับทักษะการเรียนรู้ พร้อมเรียนรู้ ใฝ่เรียนรู้ อยากรเรียนรู้ สนุกกับการเรียนรู้ เรียนรู้ได้ตลอดเวลาจากทุกสถานที่ มีทักษะชีวิตที่ดีปรับตัวได้ทุกครั้งเมื่อพบอุปสรรค ยืดหยุ่นตัวเองได้ทุกรูปแบบเมื่อพบปัญหาชีวิต นอกจากนี้ ยังมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศด้วย และการเรียนรู้เป็นกิจกรรมทางสังคม หากยึดหลักการนี้

ครูเพื่อศิษย์ก็จะสามารถออกแบบกระบวนการทางสังคมเพื่อให้ศิษย์เรียนสนุก และเกิดนิสัยรักการเรียน เพราะการเรียนจะไม่ใช้กิจกรรมส่วนบุคคลที่ห้อยเหงาน่าเบื่อ (วิจารณ์ พานิช, 2555, หน้า 6) ในขณะที่ รอน แบนด์ (อังกะไน วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และอธิป จิตตฤกษ์, 2554, หน้า 18-19) กล่าวว่า การสอนที่มีประสิทธิภาพนั้น ต้องทำให้นักเรียนใช้ทักษะเพื่อแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และความพยายามที่จะคาดหมายความต้องการของนักเรียนในอนาคต จำเป็นต้องทำคือ หาความต้องการแบบใหม่นี้เข้ากับหลักสูตรที่มีอยู่อย่างไร และหาวิธีที่จะสอนสิ่งนั้นควบคู่ไปกับเนื้อหา แล้วค่อยจัดการกับขั้นตอนอันซับซ้อนของการนำไปปฏิบัติ

จากประสบการณ์การสอนวิชากฎหมายและจริยธรรมสื่อสารมวลชน ซึ่งเป็นวิชาทฤษฎีที่มีลักษณะการสอนแบบบรรยายที่เป็นการสื่อสารทางเดียว และมีเนื้อหาที่เข้าใจค่อนข้างยาก จึงส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย ขาดความกระตือรือร้นในการเรียน ไม่เข้าใจและไม่เห็นความสำคัญของเนื้อหาของกฎหมายสื่อสารมวลชน เนื่องจากภาษาที่ใช้ในการบัญญัติกฎหมายอ่านแล้วไม่เข้าใจ ต้องตีความ ดังนั้น เพื่อหารูปแบบการสอนเพื่อให้นักศึกษามีความเข้าใจ ในวิชา กฎหมายและจริยธรรมสื่อสารมวลชนมากขึ้น ผู้สอนพยายามหาวิธีการที่เหมาะสม โดยได้กำหนดเป็นวิธีการข่าวและสถานการณ์ปัจจุบันมากำหนดในกิจกรรมการเรียน การสอนเพื่อช่วยกระตุ้นความเข้าใจของนักศึกษาให้มากขึ้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

กฎหมายและจริยธรรมสื่อสารมวลชน หมายถึง วิชากฎหมายและจริยธรรมสื่อสารมวลชนที่เปิดสอนให้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 สาขาเทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ และสาขาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง ของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่ลงทะเบียนเรียนวิชา กฎหมายและจริยธรรมสื่อสารมวลชน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556

นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชา กฎหมายและจริยธรรมสื่อสารมวลชน ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 266 คน

อาจารย์ หมายถึง อาจารย์ผู้สอนวิชา กฎหมายและจริยธรรมสื่อสารมวลชน ในภาคการเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556

ข่าวและสถานการณ์ปัจจุบัน หมายถึง ข่าวสารและเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เผยแพร่ผ่านสื่อมวลชน ประเภทหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ สื่ออินเทอร์เน็ต รวมทั้ง บทความ ภาพยนตร์โฆษณาในโทรทัศน์

รูปแบบการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การสอนและการจัดกิจกรรมระหว่างเรียนในรายวิชา กฎหมายและจริยธรรมสื่อสารมวลชน ในภาคการเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556

ปัญหานำวิจัย

1. ปัญหาการสอนและรูปแบบการจัดกิจกรรมการสอนวิชากฎหมายและจริยธรรมสื่อสารมวลชนของนักศึกษาที่เหมาะสมควรเป็นอย่างไร
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยรูปแบบการจัดกิจกรรมการสอนวิชา กฎหมายและจริยธรรมสื่อสารมวลชนของนักศึกษา โดยการใช้ข่าวและสถานการณ์ปัจจุบันควรเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาการสอนและหารูปแบบการจัดกิจกรรมการสอนวิชา กฎหมายและจริยธรรมสื่อสารมวลชนของนักศึกษา
2. ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยรูปแบบการจัดกิจกรรมการสอนวิชา กฎหมายและจริยธรรมสื่อสารมวลชนของนักศึกษา โดยการใช้ข่าวและสถานการณ์ปัจจุบัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom Action Research) มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความเข้าใจในบทเรียนวิชากฎหมายสื่อสารมวลชนของนักศึกษาจากการใช้ข่าวและสถานการณ์ปัจจุบันช่วยในการสอน

ระยะที่ 2 ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยรูปแบบการจัดกิจกรรมการสอน วิชากฎหมายและจริยธรรมสื่อสารมวลชนของนักศึกษา โดยการใช้ข่าวและ สถานการณ์ปัจจุบันโดยดำเนินการ ดังนี้

1. กำหนดให้นักศึกษาทำรายงานโดยคัดเลือกข่าว หรือสถานการณ์ปัจจุบัน ที่สามารถนำมาวิเคราะห์และเชื่อมโยงกับกฎหมายสื่อสารมวลชนใน 4 หัวข้อ ได้แก่
 - 1) สิทธิและเสรีภาพของประชาชนที่สอดคล้องกับมาตรากฎหมายในรัฐธรรมนูญ
 - 2) สิทธิและเสรีภาพของสื่อมวลชน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
 - 3) สื่อมวลชนกับความรับผิดชอบทางอาญา และ 4) สื่อมวลชนกับความรับผิดชอบทางแพ่ง

2. ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาข่าว หรือสถานการณ์ปัจจุบันว่า มีความเหมาะสมกับกฎหมายสื่อสารมวลชนในหัวข้อต่าง ๆ ที่มอบหมายหรือไม่ ถ้าข่าวหรือสถานการณ์ปัจจุบันที่นักศึกษามาไม่เกี่ยวข้องกับกฎหมายที่มอบหมาย ผู้สอนจะชี้แจงและอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อผิดพลาดดังกล่าว พร้อมทั้งให้นักศึกษานำชิ้นงานกลับไปแก้ไขใหม่จนกว่าจะถูกต้อง

3. ผู้สอนประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการสอนวิชากฎหมายและจริยธรรมสื่อสารมวลชน โดยการใช้ข่าวและสถานการณ์ปัจจุบันเป็นสื่อในการสอน

ผลการวิจัย

ระยะที่ 1 วิเคราะห์ปัญหาการสอนและหารูปแบบการจัดกิจกรรมการสอน วิชากฎหมายและจริยธรรมสื่อสารมวลชนของนักศึกษา โดยผู้วิจัยเริ่มสังเกตถึง พฤติกรรมของนักศึกษาและการทำรายงานเดี่ยวของนักศึกษา โดยใช้เวลา 4 สัปดาห์ พบปัญหาโดยสรุป ดังนี้

1. นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่เข้าใจ และไม่เห็นความสำคัญของเนื้อหาของ กฎหมายสื่อสารมวลชน

2. นักศึกษาส่วนใหญ่ชี้แจงว่าภาษาที่ใช้ในการบัญญัติกฎหมาย อ่านแล้ว ไม่เข้าใจในครั้งเดียว ต้องตีความ และต้องการให้ผู้สอนยกตัวอย่างประกอบการสอน เสมอ

จากผลวิเคราะห์ปัญหาการสอนและหารูปแบบการจัดกิจกรรมการสอนวิชา กฎหมายและจริยธรรมสื่อสารมวลชนของนักศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบการจัด กิจกรรมการสอนวิชากฎหมายและจริยธรรมสื่อสารมวลชนของนักศึกษา โดยการใช้ ข่าวและสถานการณ์ปัจจุบันประกอบกิจกรรมการสอน เพื่อสร้างความเข้าใจใน บทเรียน

ระยะที่ 2 ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยรูปแบบการจัดกิจกรรมการสอน วิชากฎหมายและจริยธรรมสื่อสารมวลชนของนักศึกษา โดยการใช้ข่าวและ สถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งจะนำเสนอข่าวและสถานการณ์ปัจจุบันที่นำมาวิเคราะห์ และเชื่อมโยงกับกฎหมายสื่อสารมวลชนใน 4 หัวข้อ ดังนี้

1. สิทธิและเสรีภาพของประชาชนที่สอดคล้องกับมาตรากฎหมายใน รัฐธรรมนูญ โดยการปูพื้นฐานให้นักศึกษามีความเข้าใจในกฎหมายพื้นฐานของ ประชาชนชาวไทยก่อน และมอบหมายงานให้นักศึกษาไปทำรายงานโดยการค้นหา ข่าวหรือสถานการณ์ปัจจุบัน จำนวน 1 ชิ้นงาน ที่มีความสอดคล้องกับมาตรา กฎหมายในรัฐธรรมนูญที่ได้ศึกษาไป พร้อมยกตัวอย่างข่าวและและสถานการณ์ ปัจจุบัน เช่น สิทธิในการแต่งกาย สิทธิในที่อยู่อาศัย สิทธิในการชุมนุมโดยสงบ ปราศจากอาวุธ การละเมิดสิทธิมนุษยชน เช่น กรณีนักข่าว PhuketWan ถูกกองทัพอ เรือไทยฟ้อง: นักข่าวที่ทำงานเปิดเผยการละเมิดสิทธิมนุษยชนต้องได้รับการคุ้มครอง (ที่มาของข่าว: <https://thainetizen.org/2013/12/protect-phuketwan/>)

ผลการประเมิน พบว่า นักศึกษาบางส่วนมีความเข้าใจในข่าวและ เหตุการณ์ปัจจุบัน ที่นำมาวิเคราะห์และเชื่อมโยงกับกฎหมายได้ดี แต่นักศึกษา บางส่วนไม่เข้าใจเนื้อหาของข่าวหรือสถานการณ์ปัจจุบัน และไม่สามารถวิเคราะห์ และเชื่อมโยงกับกฎหมายได้ ผู้สอนต้องให้นักศึกษาที่ไม่เข้าใจในบทเรียนฟังคำอธิบาย เพิ่มเติมจากผู้สอน ทั้งในเรื่องของกฎหมายที่เกี่ยวข้องและเรื่องของข่าวหรือ สถานการณ์ปัจจุบันที่เชื่อมโยงกับกฎหมาย

2. สิทธิและเสรีภาพของสื่อมวลชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยสอนบรรยายเกี่ยวกับกฎหมายอาญาที่สื่อมวลชนอาจไปกระทำความผิดได้ และ ยกตัวอย่างข่าวและสถานการณ์ปัจจุบัน เช่น เสรีภาพในการนำเสนอข่าวสาร ได้แก่ การเผยแพร่ข่าวทั่วไปเป็นเสรีภาพที่สื่อมวลชนสามารถทำได้ เป็นต้น ซึ่งสื่อมวลชน สามารถนำเสนอข่าวได้ โดยเคารพสิทธิแหล่งข่าว ผู้สื่อข่าวจะต้องไม่ใช้สิทธิในการ

เป็นสื่อมวลชนจนทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน เช่น การเขียนข่าวหรือการแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ต้องกระทำอยู่ในขอบเขตไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญและศีลธรรม

ผลการประเมิน พบว่า นักศึกษามีความเข้าใจในข่าวและสถานการณ์ปัจจุบันที่นำมาวิเคราะห์ประกอบการทำชิ้นงานที่ได้รับมอบหมายได้มากขึ้น แต่ยังมีนักศึกษาบางส่วนยังไม่เข้าใจงานที่ได้รับมอบหมาย และหาชิ้นงานซึ่งเป็นข่าวที่เกี่ยวข้องผิดประเภท ผู้สอนจึงต้องอธิบายเพิ่มเติมพร้อมยกตัวอย่างเป็นรายบุคคล พร้อมทั้งให้นักศึกษาร่วมแสดงความคิดเห็น โดยการทบทวนประเภทข่าวที่ควรเกี่ยวข้องกับประเด็นที่กำลังเรียนและต้องค้นหาข่าวที่เกี่ยวข้องอีกครั้ง

3. สื่อมวลชนกับความรับผิดชอบทางอาญา โดยสอนบรรยายเกี่ยวกับกฎหมายอาญาที่สื่อมวลชนอาจไปกระทำความผิดได้ และยกตัวอย่างข่าวและสถานการณ์ปัจจุบัน และเป็นเรื่องที่สื่อมวลชนหมิ่นประมาทคนอื่น เช่น หมิ่นประมาทดาราช่า “ชัย ราชวัตร ไทยรัฐ โดนแล้ว ยิ่งลักษณ์ฟ้องหมิ่นประมาท” (ที่มาของข่าว: <http://highlight.kapook.com/view/85565>)

ผลการประเมิน พบว่า ความผิดของสื่อมวลชนตามประมวลกฎหมายอาญา และทำชิ้นงานมาผิดพลาด ผู้สอนใช้วิธีการเรียกพบนักศึกษาที่ทำชิ้นงานมาผิดพลาดและอธิบายรายบุคคล และให้นักศึกษาแก้ไขชิ้นงานให้ถูกต้อง พร้อมเปิดโอกาสให้นักศึกษาติดต่อผู้สอนผ่าน Facebook หรือ e-mail โดยนักศึกษาสามารถคัดเลือกข่าวหรือสถานการณ์ปัจจุบัน ที่คิดว่ามีความเชื่อมโยงกับประมวลกฎหมายอาญามาให้ผู้สอนช่วยตรวจพิจารณาก่อนส่งชิ้นงานจริงได้

4. สื่อมวลชนกับความรับผิดชอบทางแพ่ง โดยสอนบรรยายเกี่ยวกับกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่สื่อมวลชนอาจไปกระทำความผิดได้ จากนั้นได้มอบหมายงานชิ้นที่ 4 ซึ่งเป็นงานเดี่ยวชิ้นสุดท้าย โดยให้นักศึกษาค้นหาข่าวหรือสถานการณ์ปัจจุบันที่สอดคล้องกับบทเรียน และเป็นเรื่องที่สื่อมวลชนหมิ่นประมาทคนอื่น เช่น หมิ่นประมาทดาราช่า “แทค อ่วม เอมมี จัดหนักฟ้อง แหกทั้งอาญา-แพ่ง” (ที่มาของข่าว: <http://www.thaiday.com/Entertainment/ViewNews.aspx?NewsID=956000058507>)

ผลการประเมิน พบว่า นักศึกษาทั้งหมดมีความเข้าใจและสามารถค้นหาข่าวได้สอดคล้องกับหัวข้อ โดยไม่ผิดพลาดแล้ว เนื่องจากนักศึกษามีความเข้าใจในชิ้นงานที่ได้รับมอบหมายมากขึ้น

นอกจากนี้ ผู้สอนยังได้ยกตัวอย่างสื่อมวลชนที่กระทำผิดกฎหมายประเภทต่าง ๆ เช่น รัฐธรรมนูญ 2550 ตัวอย่างเช่น การนำเสนอข่าวของ นายกนก รัตนวงศ์สกุล ผู้ประกาศข่าวชื่อดังเพื่อฟ้องร้องให้ดำเนินคดีและติดตามตัวผู้ที่กระทำผิด กรณีเผยแพร่ภาพและคลิปข้อมูลที่ทำให้เกิดความเสียหาย รวมถึงเอาผิดกับผู้ที่นำไปเผยแพร่ต่อ ซึ่งจากการตรวจสอบพบว่าบางภาพมีการตัดต่อจริง แต่ต้องตรวจสอบอย่างละเอียดและใช้ระยะเวลาไม่น้อย ซึ่งต้องตรวจสอบทั้งตัวผู้กระทำผิดที่นำข้อมูลและภาพมาโพสต์ในอินสตราแกรม ซึ่งบัญชีได้ปิดแล้ว ทำให้การตรวจสอบยากขึ้น (เดลินิวส์, 2557) สำหรับกรณีดังกล่าวมีความผิดในหลายกรณี ตั้งแต่ รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 ในมาตรา 35 ที่ว่าด้วย สิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียง ตลอดจนความเป็นอยู่ส่วนตัว ย่อมได้รับความคุ้มครอง การกล่าวหรือไขข่าวแพร่หลายซึ่งข้อความหรือภาพ ไม่ว่าด้วยวิธีใดไปยังสาธารณชน อันเป็นการละเมิดหรือกระทบถึงสิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียง หรือความเป็นอยู่ส่วนตัว จะกระทำมิได้ (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2550) เว้นแต่ที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ นอกจากนี้ได้มีความผิดในพระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์กฎหมายอาญา และกฎหมายแพ่งอีกด้วย

ประมวลกฎหมายอาญา ตัวอย่างเช่น ภาพที่สื่อมวลชนเผยแพร่ "เจนี่ เทียนโพธิ์สุวรรณ" สวมชุดแซก ลักษณะอวบอ้วนคล้ายคนท้องอ่อนเน็ด เจ้าตัวยังไม่ชี้แจง หลายกระแสตั้งข้อสงสัยกันว่า อาจจะเป็นภาพที่ตัดต่อขึ้น เนื่องจากก่อนหน้านี้มีรูปของสาวเจนี่สวมชุดออกกำลังกาย โฉมหน้าท้องแบนราบออกมาเรื่อย ๆ แกรมบางทำยังไม่เหมาะสำหรับคนท้องอีกต่างหาก อีกทั้งหากเป็นท้องสาว ไม่น่าจะใหญ่เช่นนี้ แต่ความจริงจะเป็นอย่างไรนั้น คงต้องรอเจ้าตัวออกมาชี้แจง (ไทยรัฐ, 2556) ซึ่งข่าวสื่อมวลชนได้กระทำผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 328 ถ้าความผิดฐานหมิ่นประมาทได้กระทำโดยการโฆษณาด้วย เอกสาร ภาพวาด ภาพระบายสี ภาพยนตร์ ภาพหรือตัวอักษร ที่ทำให้ปรากฏไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ แผ่นเสียง หรือสิ่งบันทึกเสียง บันทึกภาพ หรือบันทึกอักษร กระทำโดยการกระจายเสียง หรือการกระจายภาพ หรือโดยกระทำการป่าวประกาศด้วยวิธีอื่น ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท (ประมวลกฎหมายอาญา, 2499)

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตัวอย่างเช่น ชาวของหนังสือพิมพ์ชาวสด ที่เผยแพร่เรื่อง น.ส.มัลลิกา บุญมีตระกูล รองโฆษกพรรคประชาธิปัตย์ โผล่ตภาพถ่ายลงในเฟซบุ๊กเป็นภาพขณะ น.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี นั่งอยู่บนเก้าอี้ และมีสตรี 3 คนนั่งพนมมือไหว้อยู่ข้าง ๆ โดย น.ส.มัลลิกา โผล่ตตั้งคำถามว่า "เอิ่ม คือ เป็นนายกฯ ไม่ใช่รี ? แล้วภาพนี้..คือ ? เหมาะสมรี ? ในพิธีดักบาตร 2 แผ่นดินที่หนองคาย" ผลจากการโผล่ตภาพนายกฯ รวมทั้งตั้งคำถามก้าวกามซึ่งนำดังกล่าว ทำให้มีประชาชนเข้าไปเขียนแสดงความคิดเห็นในเฟซบุ๊กของ น.ส.มัลลิกา จำนวนมาก โดยฝ่ายไม่เห็นด้วยนำหลักฐานมายืนยันว่า ภาพดังกล่าวไม่ใช่ภาพเต็ม ผู้เผยแพร่จงใจตัดต่อหรือครีอภาพจริงออกไป ทำให้เกิดความก้าวกามเวลาตีความ ทั้ง ๆ ที่ภาพเต็มเป็นภาพขณะนายกฯ และท่านทองสิง ทำมะวง นายกรัฐมนตรี แห่งสปป.ลาว พร้อมด้วยคณะ ร่วมกันทำบุญตักบาตรเชื่อมสายสัมพันธ์มิตรภาพไทย-ลาว ณ วัดโพธิ์ชัย จ. หนองคาย โดยผู้หญิงสามคนที่นั่งพนมมือไหว้นั้น ไม่ได้ไหว้นายกฯ แต่ไหว้พระที่อยู่ในงาน (ชาวสด, 2556)

การสอนเกี่ยวกับจริยธรรมสื่อสารมวลชน ผู้สอนได้สอนให้นักศึกษาเรียนรู้หลักจริยธรรมของสื่อมวลชนในทุกแขนงวิชา ได้แก่ จริยธรรมของนักหนังสือพิมพ์ที่กำหนดโดยสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ จริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ ธรรมณูฎสภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย เนื่องจากนักศึกษาเมื่อจบการศึกษาไปแล้ว ต้องไปประกอบอาชีพด้านสื่อสารมวลชน จำเป็นต้องมีความรู้ในเรื่องการเผยแพร่ข่าวสาร และเนื้อหาต่าง ๆ ให้เหมาะสม และสอดคล้องกับจริยธรรมวิชาชีพด้วย จริยธรรมวิชาชีพเป็นหลักปฏิบัติให้แก่หนังสือสารมวลชนมืออาชีพสามารถประกอบอาชีพได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม หากหนังสือสารมวลชนปฏิบัติตามจริยธรรมวิชาชีพแล้ว ย่อมไม่ประพฤติผิดกฎหมายสื่อสารมวลชนอย่างแน่นอน

โดยสรุป การจัดการเรียนการสอนวิชากฎหมายและจริยธรรมสื่อสารมวลชนได้นำข่าวและสถานการณ์ปัจจุบันมาช่วยในการสอน เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจการเรียนวิชาดังกล่าวมากขึ้น โดยมีวิธีการเรียนและการพัฒนาการเรียนรู้นักศึกษา และจากการสังเกตกิจกรรมในชั้นเรียนพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีการเปิดรับข่าวสารในสถานการณ์ปัจจุบัน แต่ไม่ได้มีการวิเคราะห์หรือจัดประเภทข่าว และไม่มี การตีความเปรียบเทียบกับกฎหมายและจริยธรรมสื่อสารมวลชน ดังนั้น

การนำข่าวและสถานการณ์มาเป็นกรณีศึกษาในการเรียนวิชากฎหมายและ
จริยธรรมสื่อสารมวลชน จึงเป็นแนวทางที่เหมาะสมเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจ
ให้นักศึกษา เพื่อเป็นการปลูกฝังแนวคิดและข้อควรระวังที่จำเป็นสำหรับนักศึกษา
ที่จะก้าวไปสู่การเป็นนักสื่อสารมวลชนในอนาคต

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

อภิปรายผล

แนวทางในการสอนวิชากฎหมายและจริยธรรมสื่อสารมวลชนที่มีความ
เหมาะสมนั้น ผู้สอนจำเป็นต้องมีเทคนิคและวิธีการในการสอนให้เหมาะสม และ
จากการนำข่าวและสถานการณ์ปัจจุบันมาช่วยในการสอน ทั้งการอธิบายพร้อมยก
ตัวอย่างประกอบจากข่าวและสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งเป็นเรื่องใกล้ตัวของนักศึกษา
หากเป็นเรื่องของชาวบ้านเท็งหรือเรื่องที่นักศึกษาให้ความสนใจ นักศึกษาจะเข้าใจ
เนื้อหาของกฎหมายได้มากขึ้น ดังที่ วิจารณ์ พานิช (2555, หน้า 6) กล่าวว่า
การเรียนรู้เป็นกิจกรรมทางสังคม ครูสามารถออกแบบกระบวนการทางสังคมเพื่อให้
ศิษย์เรียนสนุกและเกิดนิสัยรักการเรียน เพราะการเรียนจะไม่ใช้กิจกรรมส่วนบุคคลที่
น่าเบื่อ และ รอน แบนด์ (อ้างใน วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และอริบ จิตตฤกษ์, 2554,
หน้า 18-19) กล่าวว่า การสอนที่มีประสิทธิภาพนั้นต้องทำให้นักเรียน
ใช้ทักษะเพื่อแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และความพยายามที่จะคาดหมาย
ความต้องการของนักเรียนในอนาคต จำเป็นต้องทำคือ หาความต้องการแบบใหม่นี้
เข้ากับหลักสูตรที่มีอยู่อย่างไร และหาวิธีที่จะสอนสิ่งนั้นควบคู่ไปกับเนื้อหา แล้วค่อย
จัดการกับขั้นตอนอันซับซ้อนของการนำไปปฏิบัติ

การที่ผู้สอนใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารเข้ามาช่วยในการสอน โดยการสอน
นักศึกษาที่ไม่เข้าใจในบทเรียน ข่าว หรือสถานการณ์ปัจจุบัน ให้สามารถส่งอีเมลล์
เนื้อหาของข่าว หรือสถานการณ์ปัจจุบัน พร้อมเชื่อมโยงมาตรากฎหมายมาให้
แก่ผู้สอนได้ตรวจพิจารณาก่อนส่งชิ้นงานจริง ทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้และ
เข้าใจในเนื้อหาของกฎหมาย และตัวอย่างที่นำมาใช้ในการทำชิ้นงานได้ดีขึ้น
ซึ่ง ปรัชญนันท์ นิลสุข และจ๊ะจ๊ะ จิตสุภา (2556, หน้า 19-24) ได้กล่าวไว้ว่า แนวคิด
การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการเรียนการสอนมีอยู่ตลอดเวลา ซึ่งประเทศไทย

ได้กำหนดแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา มีการจัดทำกรอบของการใช้ไอซีทีเพื่อการศึกษา โดยกำหนดทิศทางการศึกษาด้วยไอซีที 3 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ การสร้างโอกาส เพิ่มขีดความสามารถ และยกระดับมาตรฐานการเรียนรู้ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การเป็นผู้นำการใช้ไอซีทีเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและให้บริการ และการผลิตและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรบุคคลด้านไอซีที ดังนั้น ในการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน จึงต้องมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการจัดการศึกษา โดยกำหนดให้นักศึกษาใช้เทคโนโลยีดังกล่าว ในการสืบค้นข่าวและสถานการณ์ปัจจุบันมาประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนสามารถค้นหาข่าวสารได้ทั่วโลก

นอกจากนั้น การที่ผู้สอนนำ PowerPoint คำบรรยายวิชากฎหมายและจริยธรรมสื่อสารมวลชน พร้อมยกตัวอย่างเรื่องใกล้ตัวของนักศึกษาประกอบการอธิบายและนำเผยแพร่ใน Facebook ของผู้สอน เพื่อให้นักศึกษานำกฎหมายต่างๆ และคำอธิบายที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษา ใช้เป็นข้อมูลประกอบการทำชิ้นงานเดี่ยวและงานกลุ่ม ทำให้นักศึกษาเกิดความเข้าใจในเนื้อหาของกฎหมายได้ดีขึ้น ซึ่งเป็นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสื่อสังคม (Social Media) เพื่อเพิ่มช่องทางการสื่อสารระหว่างผู้สอนกับนักศึกษา และนักศึกษากับนักศึกษาให้มีเพิ่มมากขึ้น โดยนักศึกษาสามารถโพสต์ข้อความไว้ที่กระดานสนทนากลุ่ม ซึ่งสามารถสื่อสารกันได้ทั้งแบบในเวลาเดียวกันและต่างเวลา

การใช้น้ำเสียงประกอบการบรรยาย ต้องมีน้ำเสียงหนักเบาสลับกันไปอย่าพูดด้วยเสียงราบเรียบตลอดเวลา เพราะจะทำให้ นักศึกษาหลับ และไม่สนใจเรียนได้ การสอน ผู้สอนควรให้ความสนใจสนทนากับนักศึกษาให้มากเพียงพอ เพื่อให้นักศึกษาสามารถเข้าพบผู้สอน เพื่อสอบถามข้อสงสัยในเนื้อหา และข้อซักถามเพิ่มเติมได้อยู่เสมอ

โดยสรุป การใช้รูปแบบการเรียนรู้อาจารย์และจริยธรรมสื่อสารมวลชน โดยข่าวและสถานการณ์ปัจจุบัน ทำให้นักศึกษามีความเข้าใจในเนื้อหาของกฎหมายได้ดีขึ้น เนื่องจากการยกตัวอย่างสถานการณ์ที่หมิ่นเหม่ต่อการผิดกฎหมายและจริยธรรมสื่อสารมวลชน และเป็นเรื่องใกล้ตัวที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน ทำให้นักศึกษาได้ร่วมกันวิเคราะห์และเชื่อมโยงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามข่าว ร่วมกับ

ข้อกฎหมายและจริยธรรมที่เป็นเรื่องใกล้ตัว ซึ่งนักศึกษาจะสามารถนำความรู้ที่ได้จากวิชากฎหมายและจริยธรรมสื่อสารมวลชนไปปรับใช้ในการประกอบวิชาชีพในอนาคตได้เป็นอย่างดี และทำให้นักศึกษาไม่คิดว่าวิชากฎหมายและจริยธรรมสื่อสารมวลชนเป็นวิชาที่น่าเบื่อ ไม่สนุก และไม่น่าสนใจอีกต่อไป

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. การสอนวิชากฎหมายและจริยธรรมสื่อสารมวลชน ควรใช้ข่าวและสถานการณ์ปัจจุบันที่เป็นเรื่องใกล้ตัวของนักศึกษา โดยเฉพาะข่าวบันเทิง เป็นเครื่องมือในการสอน จะช่วยให้นักศึกษาเข้าใจในบทเรียนได้มากขึ้น
2. นอกจากการใช้ข่าวและสถานการณ์ปัจจุบันช่วยในการสอนแล้ว ผู้สอนอาจให้นักศึกษาลองหาข้อความโฆษณา ภาพยนตร์ หรือบทความทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย เพื่อให้นักศึกษานำสถานการณ์ดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการเรียนวิชากฎหมายและจริยธรรมสื่อสารมวลชน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การทำวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาการใช้เหตุการณ์ที่เผยแพร่ในสื่อสารมวลชนประเภทอื่น ๆ มาเป็นเครื่องมือในการสอนนักศึกษา และหาวิธีการที่เหมาะสมในการสอนต่อไป
2. การวิจัยในครั้งนี้ ใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูล คือ การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม ซึ่งหากมีการใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณมาประกอบการศึกษาด้วย จะทำให้นักวิจัยมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กระปุก. (2556). *ชัย ราชวัตร ไทยรัฐ โดนแล้ว ยิ่งลักษณ์ฟ้องหมิ่นประมาท*. วันที่ค้นข้อมูล 24 มกราคม 2556, จาก <http://highlight.kapook.com/view/85565>
- ข่าวสด. (2556, 20 ตุลาคม). *ชาวเน็ตรุมวิจารณ์ "มัลลิกา" เจตนาโพสต์ภาพตั้งคำถามคลุมเครือโจมตี นายกษ ฐ.* วันที่ค้นข้อมูล 30 เมษายน 2556, จาก http://www.khaosod.co.th/view_newsonline.php?newsid=TVRNE1qSTJOREI4TXc9PQ
- เดลินิวส์. (2557, 3 เมษายน). *"กนก" ร้อนใจจ้อหอบหลักฐานเอาผิดมือโพสต์ภาพหวี*. วันที่ค้นข้อมูล 30 เมษายน 2556, จาก http://www.dailynews.co.th/Content/crime/227683/_กนก_+ร้อนใจ+จ้อหอบหลักฐานเอาผิดมือโพสต์ภาพหวี
- ไทยรัฐ. (2556, 29 ตุลาคม). *ภาพ 'เจนี่' คล้ายคนท้องว่อนเน็ต 'นานา' อุบตอบ-รอเพื่อนเคลียร์เอง*. วันที่ 24 มกราคม 2556, จาก <http://www.thairath.co.th/ent>
- ปรัชญนันท์ นิลสุข และจิระ จิตสุภา. (2556). *การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ และคณะ. (2554). *กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ: กรณีศึกษา กรอบคุณวุฒิทางการศึกษารองของต่างประเทศ (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และอริป จิตตฤกษ์. (2554). *ทักษะแห่งอนาคตใหม่ การศึกษาเพื่อศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ Openworlds.
- วิจารณ์ พาณิช. (2555). *วิธีการเรียนรู้เพื่อศิษย์ ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- ห้องสมุดกฎหมาย, สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2556). *ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่ได้รับการตรวจชำระใหม่ พ.ศ. 2535*. วันที่ค้นข้อมูล 24 มกราคม 2556, จาก <http://www.krisdika.go.th/wps/portal/general>.

ห้องสมุดกฎหมาย, สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. *ประมวลกฎหมายอาญา*
พ.ศ. 2499. วันที่ค้นข้อมูล 24 มกราคม 2556, จาก [http://www.krisdika.
go.th/wps/portal/general](http://www.krisdika.go.th/wps/portal/general).

_____. *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550*. วันที่ค้นข้อมูล 24 มกราคม
2556, จาก <http://www.krisdika.go.th/wps/portal/general>.

ASTV ผู้จัดการ. (2556, 16 พฤษภาคม). *แทค อ่วม เอมมี จัดหนักฟ้องแหกทั้ง*
อาญา-แพ่ง. วันที่ค้นข้อมูล 24 มกราคม 2556, จาก [http://www.manager.
co.th/entertainment/viewnews.aspx?NewsID=9560000058507&
TabID=2&](http://www.manager.co.th/entertainment/viewnews.aspx?NewsID=9560000058507&TabID=2&)

Thai Netizen Network. (2556, 18 ธันวาคม). *นักข่าว PhuketWan ถูกกองทัพ*
เรือไทยฟ้อง: นักข่าวที่ทำงานเปิดเผยการละเมิดสิทธิมนุษยชนต้องได้รับ
การคุ้มครอง. วันที่ค้นข้อมูล 24 มกราคม 2556, จาก [https://thainetizen.
org/2013/12/protect-phuketwan/](https://thainetizen.org/2013/12/protect-phuketwan/)